

Natuurlijk Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT

NatuurlijkDelfland@knnv.nl
website: delfland.knnv.nl
twitter: NatuurlijkDelfland
facebook: NatuurlijkDelfland
instagram: NatuurlijkDelfland

Natuurlijk Delfland

Afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

Natuur en historie Monster

Cor Nonhof, dec. 2021

Het begin

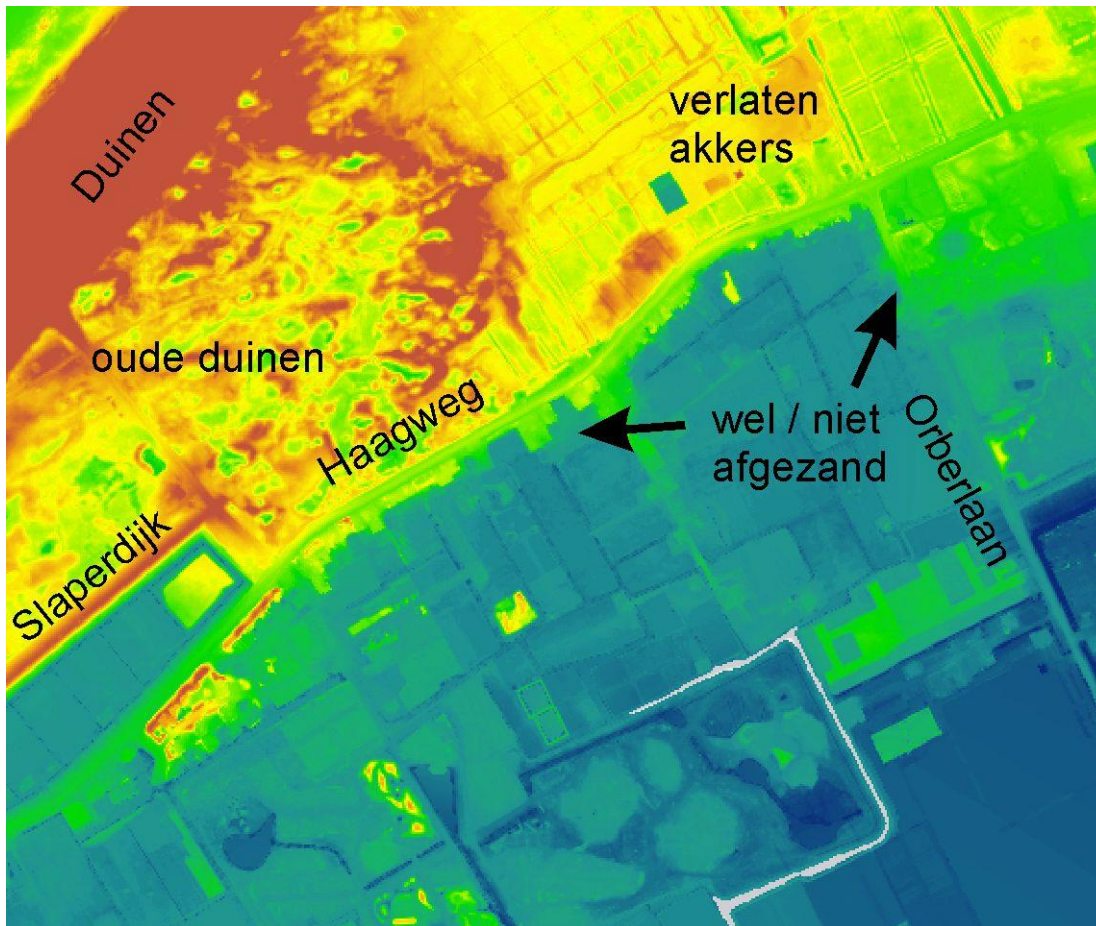
De duinstreek is altijd een fijn gebied geweest om te wonen. Bij opgravingen vindt men in het algemeen resten van een doorlopende bewoning van vóór de Romeinse tijd tot heden. Specifiek voor de duinen tussen Monster en Scheveningen is er toch wel wat gebeurd. Er heeft een enorme kustafslag plaats gevonden en het zand is in de Maas-monding tussen 's-Gravenzande en Maassluis weer afgezet. Daarbij zijn rond het jaar 1000 de duinen gaan verstuiven en is men naar het binnenland moeten verhuizen.

Tijdens de storm in het voorjaar van 1318 is de dijk tussen 's-Gravenzande en Monster doorgebroken. De belastinginner voor de graaf heeft het in zijn verslag over 1317 over een verse waal op de clingen (duinen) bij 's-Gravenzande. Dat is dus heet van de naald! Op de kaart van 1712 is die nog te zien.

De Slaperdijk achter de duinen is van na 1712 net als de Delflandse Hoofden, de strekdammen in zee, en een stenen glooiing tegen de eerste duinenrij aan. De Slaperdijk is nog herkenbaar en in functie, maar de hoofden en glooiing zijn onder zandsuppleties verdwenen.

Heel informatief is de hoogtekaart van de strook aan weerszijde van de Haagweg. Er zijn afzandingen te zien, oude vierkante akkers in Solleveld (waarschijnlijk uit de 19^e eeuw) en het oorspronkelijke reliëf van de oude duinen.

In 1712 zijn in de duinen plantages van eikenhakhout op rabatten te zien (rode pijltjes). Rabatten zijn rijen zanddijkjes met greppels er tussenin. Daarmee kon men de waterhuishouding voor de aanplant regelen. Bij Ockenburg zijn er nu nog te zien. Probeer ze eens te vinden met de AHN-viewer van <https://ahn.arcgisonline.nl/ahnviewer> (kies in de lijst met lagen: AHN4 DTM [...] dynamische opmaak).

Bron: Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN.nl); rood is hoog en blauw is laag; alle bebouwing is eruit gefilterd.

Wat we tegen komen

De wandeling begint bij de korenmolen De Vier Winden. De vraag is waar het graan vandaan kwam?

Rechts van de oprit naar de Slaperdijk ligt het Watergat. Hier zijn in de jaren 60 dieper liggende veen- en kleilagen door het dekzand gemengd om een goede grond te krijgen voor glastuinbouw. Nu moeten er huizen komen, maar het is de vraag of het Natura2000-gebied aan de andere kant van de dijk de bijbehorende stikstofuitstoot wel aankan.

Aan de andere kant van de Slaperdijk is een kampeerterein weer van een microreliëf voorzien en teruggegeven aan de natuur.

De Bloedberg is een werkverschaffingsproject uit de jaren 30 tijdens de Grote Depressie. De hellingbaan voor de kruiwagens is nog te zien. Tijdens de vogeltrek ziet het hier zwart van de mensen met grote telescoopkijkers.

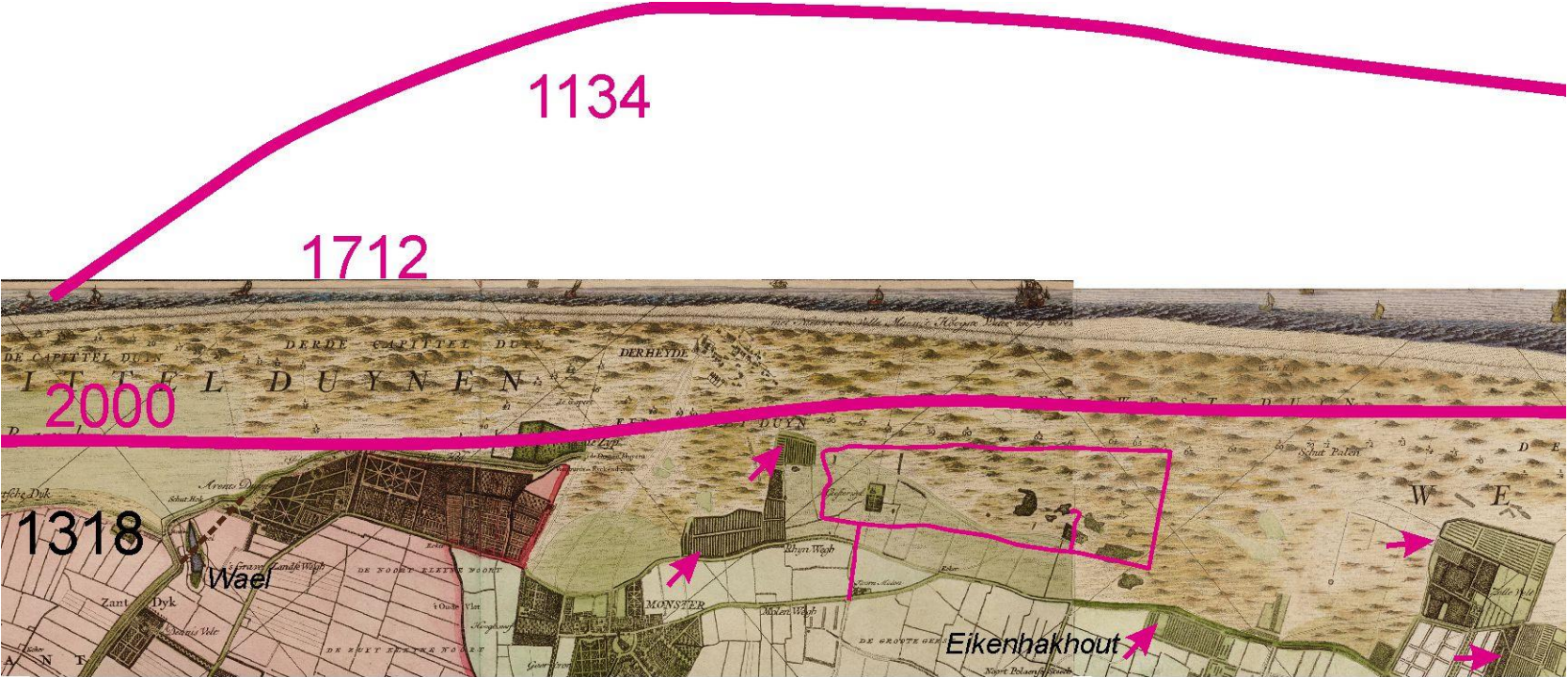

Bomen geschoren door de zoute wind

Blauwe zeedistel

De wandeling

Gebr. Kruikius, Kaart van Delfland, 1712; Bron: J.W. van Aalst, www.opentopo.nl, Topografische kaart 1:50.000

Start: molen De Vier Winden in Monster.